Echo Artystyczne

Organ Polskiego Związku Artystów Widowiskowych

PISMO INFORMACYJNE, POŚWIĘCONE SPRAWOM ARTYSTÓW TEATRÓW ROZMAITOŚCI, KABARETÓW Lit. Art. ESTRADY, ARENY i KINO-VARIETÉS.

Rok VI. WARSZAWA — LISTOPAD 1929 R. **Zeszyt 8.**

Etablissement Dancing

„POD ORŁEM"

Jedyny najwytworniejszy lokal rozrywkowy Torunia.

Mostowa 19 **Telefon 620**

DYREKCJA: **F. Romanowski**

Program listopadowy:

Olgina Górna

pierwszorzędna tancerka klasyczna i charakterystyczna

La Carmen et Conradi

ELEKTRO-TANECZNA ATRAKCJA. Illuzje paryskich efektów świetlnych

Harry & Dorley

duet salonowy — tańce nowoczesne

A. POŁOŃSKI

humorysta—autor.

CONFERENCIER: **A. Połoński**

ORKIESTRA JAZZ-SYMPHONIC pod kierownictwem **E. Capentra**

LOKAL OTWARTY DO RANA.

Kierownik: **E. Dyniewski.**

Siły angażowane przez Sp. Biura Pośrednictwa Pracy przy Polzawidzie, oddziały Poznański i Bydgoski.

Echo Artystyczne

Organ Polskiego Związku Artystów Widowiskowych

PISMO INFORMACYJNE, POŚWIĘCONE SPRAWOM ARTYSTÓW TEATRÓW ROZMAITOŚCI, KABARETÓW Lit. Art. ESTRADY, ARENY i KINO-VARIETÉS.

Rok VI. WARSZAWA — LISTOPAD 1929 R. **Zeszyt 8.**

Społeczne i zarobkowe biura pośrednictwa pracy, a Pol. Z. A. Wid.

Żaden z zawodów nie jest tak upośledzony pod względem stworzenia sobie jako takiej egzystencji, jak zawód artysty widowiskowego. Gdy w innych zawodach znika troska o jutro, skoro tylko bezrobotny otrzyma posadę, w naszym, z chwilą otrzymania engagementu, rozpoczyna się dalszy ciąg umartwień, co czynić będziemy, gdy ta kilku, czy kilkunastodniowa kondycja się skończy. Charakter naszej pracy jest więc tak skomplikowany, że aczkolwiek pracujemy, możemy się zaliczyć wszyscy do... chronicznie bezrobotnych — inaczej nie można sobie wogóle wyobrazić pracownika, który z chwilą otrzymania zajęcia, zgłasza się do... biura pośrednictwa pracy o pomoc w wynalezieniu posady na przyszły miesiąc.

Prócz nas, niewielkiej grupy artystów widowiskowych, nikt tego dotychczas nie rozumie, albo wogóle zrozumieć nie chce, a najmniej już, tego rodzaju ofiarami losu, chcą się zajmować miarodajne czynniki, kierujące ruchem tejże kategorji pracowników. Dlatego jesteśmy zdani na łaskę i niełaskę ludzi, rzekomo pragnących ulżyć naszej niedoli, a w gruncie rzeczy żerujących na ludzkiem nieszczęściu; są to właśnie osobnicy, którzy z ludzkiej niedoli czerpią kolosalne zyski... stawiają domy, budują wille, kupują kilkupokojowe mieszkania i... zapośredniczają bezrobotnych artystów widowiskowych, dzieląc się formalnie ich zarobkiem — z wiedzą władz, w myśl ustawy, zezwalającej na pobieranie nawet 33% od zapośredniczania. Dla ścisłości zaznaczamy, że „biuro" takie istnieje przy ul. Niecałej 4 w Warszawie.

Biuro to, oferowało kiedyś służbę domową i innych pracowników, prócz artystów, a od kilku miesięcy, stworzyło u siebie sekcję artystyczną, ażeby zaangażowani w niem kierownicy mogli pobierać legalnie, to, co u nas nazywa się przestępstwem!...

W jakiż sposób konkurować może Społeczne biuro pośrednictwa pracy z zarobkowem, do którego sami pracodawcy się zwracają, jako, że nie muszą płacić tam owych 5% przewidzianych ustawą z dn. 10 czerwca 1924 r. o Społ. pośrednictwie pracy, bo zarobkowe biura stać na to, aby ich z tych świadczeń zwolnić! W jakiż sposób otrzymać się może Społ. biuro pośrednictwa pracy, skoro żaden z pracodawców do niego się nie zwraca, a gdy ostatecznie jakąś siłę zaangażuje, to mu tych świadczeń nie zapłaci, skoro tego nie żąda opodal znajdująca się konkurencja?!

Artyści więc, chronicznie bezrobotni, zwracają się tam, gdzie przychodzą pracodawcy i płacą część swego zarobku za pośrednictwo—byle żyć.

Fakty powyższe podajemy przedewszystkiem do wiadomości kompetentnych władz, następnie przyszłym twórcom historji kabaretu polskiego, jako że egzemplarze naszego pisma dochodzą do bibljotek uniwersyteckich i innych uczelni. A może znajdzie się drugi Boy-Żeleński, którego nowelkę na powyższy temat, weźmie pod uwagę Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej i na wzór Ministerstwa Skarbu wyda okólnik dla artystów á la »ulgi podatkowe«, gdyż nasze kołatania w tej sprawie nie dają dotychczas pozytywnych wyników?

Czekamy cierpliwie....

. . . .

W Niemczech ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 1931 r. ustawa o ubezpieczeniu bezrobotnych i społecznem pośrednictwie pracy; przygotowania ku temu robi się olbrzymie i nikt z zainteresowanych nie »zasypia gruszek w popiele« zwłaszcza, że ma na to jeszcze rok czasu! Jak ustawa ta ma być dobrodziejstwem dla ogółu pracowników, tak nie idzie po myśli pracodawców, którzy już dziś zwołują po różnych miastach zebrania wspólnie z tamt. agentami i starają się ustawę tę jeszcze „poprawić" zanim ujrzy światło dzienne. Lepiej wcześniej, byle nie zapóźno... Dotychczasowy stan rzeczy utrzymuje się tam z kwietnia 1927 r. gdy w Berlinie, w Prezydjum policji odbyła się konferencja, na którą zaproszono przedstawicieli Związku dyrektorów scen widowiskowych I. V. T. D. V. — Związku artystów I. A. L., oraz impresarjów i polecono tym trzem związkom opracowania projektu, któryby po uzgodnieniu uzyskał również aprobatę tamt władz: 3% płaci odtąd agencjom pracodawca i 3% pracobiorca. Ów modus vivendi, między wspomnianymi, przeszedł na Austrję, Węgry, Czechosłowację i t. d. i trwa po dzień dzisiejszy — a ponieważ międzynarodowy ruch artystów widowiskowych reguluje się via Berlin, jest już i tam obawa, czy artystów tych krajów nie „zdemoralizuje" § 55 owej ustawy i nie przestaną płacić!... Dyrekcje bowiem wiedzą o tem, że z chwilą, gdy pracownik zostanie zwolniony z świadczeń za pośrednictwo, cały ciężar spadnie na pracodawców, których dotychczasowe świadczenia w wyższej stawce, musiałyby być wpłacane punktualnie i ściągane urzędowo... Wolałyby więc ażeby dotychczasowy stan rzeczy pozostał nadal, nie mieliby przeciwko temu nic może i artyśći, którzy wiedzą z jakim trudem otrzymuje się kontrakty i jakie koszta są złączone z osiągnięciem niejednej umowy. (Dla artystów Polzawidu, płacenie agentom **tylko 3%**, byłoby rajem na ziemi! przyp. red.) Jakiby obrót jednak ta sprawa nie wzięła, do takiego absurdu, jak obok Społ. biura pośrednictwa pracy dla artystów, miałoby powstać zarobkowe, pobierające do 33% ich marnej gaży, a tak kierowane, ażeby ci nieszczęśliwcy zmuszeni byli tam chodzić i ów haracz opłacać — chyba nie dojdzie! Na to mają dyrektorzy i artyści jeszcze przeszło rok czasu... A agenci? Niewiadomo... w każdym razie mają ich zastąpić urzędnicy państwowi...

. . . .

Bałaganu, jaki u nas w tej dziedzinie istnieje, nie da się uporządkować dopóty, dopóki władze nie przejrzą i nie zlikwidują „sekcji artystycznej" w zarobkowem biurze pośrednictwa pracy p. Kubickiej. Artyści zagraniczni, przebywający w Polsce, nie orjentując się, co do charakteru wspomnianego biura, zwalają całą winę na naszą organizację, (która n. b. nic z niem niema wspólnego) i jadąc po świecie, roznoszą bardzo smutną opinję o stosunkach w tej mierze tu panujących. Dopiero gdy po likwidacji tej sekcji zechciałyby odnośne władze odbyć konferencję z przedstawicielami związku dyrektorów i artystów widowiskowych, to skutek tej konferencji napewno położyłby kres dotychczasowem niedomaganiom i uzdrowiłby raz na zawsze stosunki w pośrednictwie pracy artystów widowiskowych.

Z Międzynarodowej Organizacji Artystycznej „I. A. O." w Wiedniu.

Do Artystów Zagranicznych!

I. A. O. w Wiedniu prosi nas o zamieszczenie następującego komunikatu, który poniżej podajemy po polsku:

An die gesamte Artistenschaft!

Im Sinne einer Zuschrift des Österreichischen Direktoren-Verbandes in Wien, V., Margaretenplatz 4, vom 11. Oktober 1929, in welcher es heisst:

«Der Österreichische Direktoren-Verband hat in seiner am 10 Oktober 1929 abgehaltenen Vorstandssitzung beschlossen, mit den Mitgliedern des Wiener Verbandes der Künstleragenturen keine wie immer geartete Geschäfte zu tätigen»,
schliest sich die Internationale Artisten-Organisation diesem Beschlusse für Österreich an.

Bis zur vollständigen Klärung dieser Angelegenheit und um zwecklose Offerte zu vermeiden, empfehlen wir unserer Kollegenschaft im In- und Auslande, die nach Österreich, respektive Wien Engagement sucht, ihre Offerte entweder direkt an den Österreichischen Direktoren-Verband, Wien V., Margaretenplatz 4 (Terrassen-Café, Tel. Nr. A-30-0-30), oder an die Internationale Artisten—Organisation, Wien, II., Prater-strase 43 (Tel. Nr. R-46-4-70), zwecks Weiterleitung an den Direktoren-Verband zu richten.

Wien, 15. Oktober 1929.

Für die Internationale Artisten-Organisation:

Der Schriftführer , *Der Präsident*
Gustav Breyer m. p. Arnold Barkay m. p.

Do Wszystkich Artystów!

W myśl listu austrjackiego Związku Dyrektorów, w Wiedniu V. Margaretenplatz 4 z 11 października r. b., który brzmi:

«Austrjacki Związek Dyrektorów na posiedzeniu Głównego Zarządu w dniu 10 października r. b. postanowił z członkami Wiedeńskiego Związku Agentur Artystycznych żadnych umów nie zawierać» do czego Międzynarodowa Organizacja Artystów, na Austrję przyłącza się.

Do zupełnego wyjaśnienia tej kwestji i bezcelowego składania ofert, zalecamy naszym Kolegom, którzy poszukują engagementów na Austrję, resp. Wiedeń, oferty swoje kierować albo wprost do Austr. Związku Dyrektorów Wiedeń, V, Margaretenplatz 4 (Terassen Caffé Telefon Nr. A 30 0-30) albo też do Międzynarodowej Organizacji Artystów, Wiedeń, II, Praterstrasse 43, Telefon Nr. R 46-4-70), do dalszego skierowaniu do Związku Dyrektorów».

Wiedeń, 15 października 1929

Międzynarodowa Organizacja Artystów

Sekretarz *Prezes*
Gustaw Breyer m. p. Arnold Barkay m. p.

W ślad za powyższem pismem, nadestano nam następujące:

Aufklärung.

Mit Bezug auf eine von dem österreichischen Agentenverbande in der Fachpresse veröffentlichten Artikel geben wir allen Artisten im In —und Auslande aufklärend folgende Tatsachen bekannt:

Die „Intern. Artisten-Organisation" in Wien hat in ihrer Verlautbarung über den Streit zwischen den österreichischen Direktoren und Agenturen die Artisten niemals zu einem Boykott gegen die österr. Agenturen aufgefordert. Die „I. A. O." hat lediglich im Interesse der nach Wien offerierenden Artisten die Tatsache publiziert, das den „Oesterreichische Direktoren-Verband" derzeit laut Beschluss mit den österr. Agenturen nicht arbeitet und daher, um zwecklose Angebote zu vermeiden, Offerte nicht an die Agentu-

ren, sondern direkt an den Direktoren-Verband oder an die „I. A. O." zwecks Weiterleitung zu richten sind.—

Sowohl die Agenturen als auch unsere Mitglieder haben aber bei Engagements nach dem Auslande auch während dieser Zeit ungehindert Verträge getätigt.

Für die Internationale Artisten Organisation.

Der Schiftführer: Breyer m. p. *Der Prasident:* Barkay m. p.

Wyjaśnienie.

Powołując się na artykuł Austrjackiego Związku Agentów, pomieszczony w prasie fachowej, podajemy niniejszym wszystkim artystom, tak w kraju, jak i zagranicą, następujące wyjaśnienie.

„Międzynarodowa Organizacja Artystów (I. A. O.)" w Wiedniu, w ogłoszeniu swojem o sporze między austrjackimi dyrektorami i agentami, *nie wzywała nigdy do bojkotu* austrjackich agentur. „I. A. O." ogłosiła jedynie, w interesie oferujących się *do Wiednia* artystów fakt, że „Austrjacki Związek Dyrektorów" obecnie, wg. uchwały, że „Związkiem Agentów" nie pracuje — aby niepotrzebnie ofert do Związku Agentów nie przesyłano, adresując je *wprost* do Związku Dyrektorów albo do I. A. O. dla dalszego przesłania.

Przez cały ten czas jednak tak agentury, jak i członkowie nasi zawierają kontrakty na zagranicę—bez przeszkody.

Międzynarodowa Organizacja Artystów

Kierownik biura Breyer m. p. *Prezes* Barkay m. p.

Warszawa a prowincja.

Współpracownik naszego pisma kol. Jaśmin, który przeważnie występuje na prowincji, a ostatnio miesiąc w stolicy, nadesłał nam artykuł pod powyższym tytułem, który z obowiązku zamieszczamy. Dla wyjaśnienia, wzgl. dla obrony stolicy zaznaczamy, że jest w nim mowa o kabaretach-dancingach, t. j. imprezach rozrywkowych przy stolikach, a nie teatrzykach lit. art., które stosownie do swego repertuaru nabrały ostatniemi czasy również charakter kabaretu. Jest to poniekąd i powodem niedomagań wspomnianych przedsiębiorstw rozrywkowych, zwłaszcza pod względem artystycznym.

„Dominującą cechą odbytych obrad nad opracowaniem, weszłej już w życie Umowy Zbiorowej, pomiędzy Polzawidem a Pozedem, (pisze kol. Jaśmin) było to, iż najbardziej „drożyła się" Warszawa. Najmocniej stawała w... obronie pewnych „postulatów" nie posiadając de facto ani jednego wartościowego kabaretu — kabaretu choćby zbliżonego do kawiarni „Warszawa" we Lwowie, lub „Moulin-Rouge" w Katowicach.

We Lwowie, Krakowie, Katowicach, Bielsku, w Poznaniu—na całej prowincji, musisz, jako artysta (tka), przedewszystkiem podobać się publiczności; zaraz pierwszego dnia engagementu, musisz osiągnąć powodzenie, musisz bisować — okazać swą wartość artystyczną — w Warszawie, wystarczy, gdy podobać się będziesz panu... prezesowi! (W stolicy, dyrektor, t. j. właściciel kabaretu nosi tytuł prezesa) Pan prezes okiem „fachowca" osądzi, czy nadajesz się do jego kabaretu," a jeżeli „zdałeś egzamin" to odrazu wchodzisz z nim w koleżeńskie stosunki; po dwóch dniach jesteście „per ty" i klasa! Lecz biada ci, jeżeli nie jesteś t. zw. „swój chłop" — przepadłeś z kretesem, choćbyś miał kolosalne powodzenie u publiczności, a o prolongacie—niema wtedy mowy.

Na prowincji większość placówek naszej pracy, jest „stabilizowana," niektóre kabarety istnieją już od kilkunastu lat; gaża jest tam pewna, i w myśl zawartej konwencji otrzymujesz takową co osiem dni. W Warszawie (oprócz „Nitouche" „Oaza" „Bristol" i „Warszawianka" większość imprez widowiskowych ma charakter przejściowy... i dlatego gażę musisz brać codzienie, lecz otrzymujesz ją mniej więcej o... 6-ej rano, nie wcześniej.

„Punktem ciężkości" egzystencji kabaretów prowincjonalnych jest i będzie—

odpowiedni mocny program artystyczny. Na prowincji wre walka konkurencyjna o dobór programów. „Moulin-Rouge” — „Trocadero” i Apollo” w Katowicach prowadzą między sobą istną „wojnę” o doborowych artystów. Dyr. Flank (w Bielsku kabaret „Tabarin”) słynie z tego, iż tandety artystycznej nie angażuje i skutecznie „walczy“ z konkurencyjnem „Prezydent-Casino.“ Dyr. Moszkowicz (Lwów „Casino de Paris“) znanym jest z „wyłapywania“ nowych, wartościowych talentów i nigdy, jeżeli chodzi o program, nieda się wyprzedzić „Louvre'owi.“

Dyr. Twardy i Przybylski o ile mają w programie dwa „numera“ słabe, to formalnie cały miesiąc „chorują“ — są bez humoru, gdyż rozumieją, iż ich kabaret „Savoy“ traci na frekwencji publiczności..

To samo można powiedzieć o innych, licznych kabaretach prowincjonalnych, których właściciele dbają i starają się o dobry, odpowiedni zespół artystyczny.

W Warszawie natomiast, w pojęciu właściciela kabaretu, program to rzecz drugorzędna, wystarczy zaangażować dwie artystki lub duet taneczny dla „zamydlenia“ oczu publiczności, by móc brać wysokie ceny konsumowe, nie dając za to wzamian publiczności literalnie nic.

Na prowincji widz przy butelce szampana, tej samej ceny co w Warszawie, zobaczy świetny, doborowy program i wychodzi z kabaretu pełen zadowolenia.

I rzecz charakterystyczna: prowincja posiada stale najlepszych artystów, nie żałuje kosztów na sprowadzanie drogich programów i te imprezy widowiskowe egzystują od kilkunastu lub kilku lat, przynosząc właścicielom dochody.

Warszawa „oszczędza” na programach, a wynik—prawie wszystkie lokale pędzić muszą suchotniczy żywot, gdyż jest to gospodarka... z dnia na dzień!

Jaśmin.

KOMUNIKATY.

OKÓLNIK Nr. 12.

Do kierowników zespołów baletowych, rewjowych i trup akrobatycznych

Wzywa się powyższych, ażeby w przeciągu dni 8-iu przesłali do Sekretarjatu Związku spis członków swych zespołów t. j. uczniów i uczenic wraz z fotografjami i dokładną datą ich urodzenia.

Niepodporządkujący się będą pociągnięci do odpowiedzialności organizacyjnej, wzgl. zespoły ich rozwiązane zostaną przez Władze.

Podajemy do wiadomości Kol. i Kol., że na posiedzeniu Zarządu Głównego w dniu 13 b. m. postanowiono zrealizować projekt szkoły kabaretowej w Poznaniu przez p. Wiktorję Karasińską--Wolffową, a tem samem otwarcie jej przyjąć z dniem powyższym do wiadomości. Zainteresowani winni się zgłaszać bezpośrednio w Poznaniu, ul. Ratajczaka 29, III p. u p. Karasińskiej-Wolffowej.

Zwracamy się do Kol. i Kol., po raz ostatni, ażeby zwrócili w jak najkrótszym czasie, wszelkie pożyczki zaciągnięte w Związku, gdyż w przeciwnym razie zmuszeni będziemy wyegzekwować je wprost od dyrekcji.

Decyzją Zarządu Głównego z dn. 13 1929 r. zostali przyjęci w poczet członków rzeczywistych:

Harry Dorley
E. Taulitz-Dolski
Feliks Konarski (Ref-Ren)
Feliks Miotełko.

Decyzją Zarządu Głównego z dn. 24 X 1929 postanowiono:

a) **nałożyć** na lokal „Carlton” w Poznaniu **bojkot** — a to wobec posunięcia się danej dyrekcji w stosunku do naszego członka związku, aż do rękoczynu. Powyższe podaje się do wiadomości tak kierownikom Sp. B. P. Pracy przy Polzawidzie, jak i artystom naszej i pokrewnych organizacyj.

b) przyjąć w poczet członków rzeczywistych:
Feliksa Ziembińskiego (Żarnecki)
Ninę Piwocką (Oleńską)

c) przyjąć do wiadomości zmianę pseudonimu Lola Montes na nazwisko własne Galina Butusowa.

Z przedstawień na Dom Artysty Widowiskowego przesłano dotychczas:

Wyględowski — Wilno	—	111 zł.
Brzeziński — Lwów	—	500 zł.
Bajon-Kossakowski Gdynia		205 zł.
	Razem	816 zł.

Jednocześnie podajemy do wiadomości, że do uświetnienia przedstawień w Gdyni, przyczyniły się zespoły orkiestralne kawiarni Grand i rest. Kaszubskiej (ten ostatni bezinteresownie), zaś koleżanki Rela Relówna i Odeoni odmówiły udziału w przedstawieniach.

Zarząd Główny
Pol. Z. A. Wid.

Z naszych placówek.

BIAŁYSTOK. W kino-varietés „Moderne" i „Apollo" występy artystów widowiskowych.

BIELSKO. W „Tabarin" i „Eden" występy sił krajowych i zagranicznych.

BRODNICA. W „Strzelnicy program dancingowy.

BYDGOSZCZ. W varieté „Maxim" i „Oaza" występy artystów widowiskowych.

CHEŁM. W kino-varieté „Corso" występy artystów Pol. Z. A. Wid.

CHEŁMNO. W „Dworze Chełmińskim" program dancingowy.

GDYNIA. W „Domu Kuracyjnym", „Kaszubskim", „Esplanada", „Café Grand" występy artystów krajowych i zagranicznych.

GRUDZIĄDZ. W „Mazurce" dancing tow. z występami artystów.

INOWROCŁAW. W rest. hotelu „Pod Lwem" dancing-kabaret.

KALISZ. W rest. „Europa", „Wypiszczykowej" i „Savoy", programy kabaretowe.

KATOWICE. W „Apollo", „Trocadero", „Moulin Rouge", „Atlantyk" i „Eldorado" występy artystów krajowych i zagranicznych.

KRAKÓW. W „Moulin Rouge" program kabaretowo-dancingowy — występy artystów krajowych i zagranicznych. W „Teatralnej" i „Mirażu" dancing tow. i popisy solowe.

LUBLIN. W kino-varietés „Corso" występy artystów widowiskowych. W kabaretach „Frascati" i „Ermitaż" program kabaretowo-dancingowy.

LWÓW. W „Casino de Paris" „Warszawie", „Louvre", „Polonji", występy artystów krajowych i zagranicznych. W „Imperjal" dancing towarzyski z popisami solistek tancerek.

ŁÓDŹ. W „Grand" i „Manteufel" występy artystów widowiskowych i dancing towarzyski.

Zjechał tu na gościnne występy Cyrk Staniewskich.

ŁUCK. Z dniem 1 listopada b. r. nastąpiło ponowne otwarcie „Polonji". Program kabaretowy z Renardem i Zamojską na czele.

POZNAŃ. W „Moulin Rouge", „Nowy Świat", „Apollo", „Savoy", „Splendid", „Miraż", „Pawie Pióro", „Atlantyk", „Astorja", „Rzymska" występy sił krajowych i zagranicznych.

PRZEMYŚL. W kawiarni „Grand" program kabaretowo-dancingowy.

PRUSZKÓW. Gości tu już od dwóch tygodni Cyrk Barańskich i mimo chłodne wieczory, cieszy się dużem powodzeniem.

STANISŁAWÓW. W kaw. „Warszawa" i „Pasaż" programy kabaretowo-dancingowe.

RÓWNE. Występy artystów widowiskowych w lokalu rest. „Nowy Świat."

SOSNOWIEC. W „Locarno" program kabaretowo-dancingowy.

TORUŃ. „Pod Orłem" i „Pod Trzema Koronami" program kabaretowo-dancingowy.

WARSZAWA. W kino-varietés „Mewa", „Muza", „Czary", „Uciecha", „Kometa", „Astra", „Helios", „Era", „Lotos," występy artystów Pol. Z. A. Wid. Na dancingach: „Bristol", „Oaza", „Moulin Rouge", „Nitouche", „Astorja", „Varsovie,"

„Wróbel“, występy sił krajowych i zagranicznych. W lokalach „Lij“, „Saski,“ „Victorja“, „Metropole” i „Udziałowa” produkcje kabaretowe.

31 października nastąpiło otwarcie Cyrku Warszawskiego pod dyr. Mroczkowskiego.

Cyrk Francesko gości od kilku dni na przedmieściu Warszawa-Brudno.

WILNO. W lokalach „Niszkowski“ i „Europa“ program kabaretowy. W „Polonji“ rozpoczął występy Z. Kochański.

Cyrk Dworskiego i Koczka skończył sezon i złożył swe namioty w Bydgoszczy.

ZAKOPANE. U „Trzaski“ dancing tow. z produkcjami tanecznemi solistów. Inne przedsiębiorstwa rozrywkowe angażują już programy na sezon zimowy.

ZE ŚWIATA.

WIEDEŃ. Egzamin nowowstępujących, który się tu odbył staraniem I. A. O. w dniu 14 września b. r. przysporzył tejże organizacji zaledwie pięciu nowych członków. Następny ma się odbyć 9 listopada b. r. o godz. 3 pop. w „Johann-Strauss-Theater.

I. A. O. przestrzega swych członków, że niezawierający kontraktów na blankietach związkowych tak zw. Tarif-Einheits-Vertrag, tracą opiekę związku wzgl. pociągani będą do odpowiedzialności organizacyjnej. Agenci koncesjonowani, których w Austrji jest 15, mogą pobierać od artystów za pośrednictwo w kraju 3% od gaży, na zagranicę 5% — wyższa stawka jest niedopuszczalną.

BUDAPESZT. Stolica Węgier otrzyma w najbliższym czasie trzy nowe sceny. Jedną z nich będzie teatr «Miniatur». mieszczący się w dużym, czynszowym domu, w którym na ten cel wynajęto parter i pół-piętro. Codziennie mają się odbywać dwa przedstawienia, wieczorne i nocne. Nocne będą się rozpoczynały około północy i tylko dla zaproszonej publiczności. Grane będą ściśle nowożytne sztuki.

Drugim nowo otwartym teatrem w Budapeszcie, będzie t. zw. «Teatr Stu», obliczony, jak wskazuje nazwa jego, jedynie na jedną setkę widzów. W teatrze tym nie będzie numerowanych miejsc, lecz widzowie będą zajmować według upodobania miejsca, w wygodnych, pluszowych fotelach. Widownia tego teatru urządzona została z niezwykłym smakiem i przepychem. Bilety wstępu wynosić będą 10 pengö, w co wchodzi już kieliszek koniaku i kilka papierosów. Scena swym repertuarem ma przypominać sławny Grand Guignolle w Paryżu.

Trzeci teatr, to Teatr Ludowy, którego brak dawał się dotychczas odczuć dotkliwie w tem wielkiem mieście. Teatr Ludowy obliczony jest na 500 widzów i ewentualne programy kinowe.

PRAGA. 1 września b. r. zostało ponownie otwarte Varieté Tichy, którego sezon trwać będzie do 1. maja 1930 r. „Dynastję“ Tichy uważają artyści tamt. za wypłacalną i dlatego zasypują ją ofertami.

BERNO. (Szwajcarja) W kino-varieté Capitol, reprezentacyjnym teatrze rozrywkowym Berna, urządzono garderoby artystyczne według nowoczesnych wymagań. W obszernych pokojach znajdują się marmurowe umywalnie (woda zimna i gorąca) szafy z lustrem, fotele i szezlongi. Ponadto dla wygody artystów urządzono łazienki.

BERLIN. Tut. Teatr „Komische Oper“, który przez lat 8 gościł u siebie zespoły rewjowe, przechodzi wkrótce na programy operetkowe; finansować go będzie Drei-Masken-Verlag.

Kabaret monachijski „Simplizissimus“, ma zamiar przenieść się tu (po śmierci niedawno zmarłej właścicielki Kathi Kobus) przez wzgląd na swój oryginalny charakter, w Berlinie jeszcze nieznany.

Z końcem sierpnia b. r. odbyła się tu konferencja przedstawicieli przemysłu filmu dźwiękowego, międzyna-

rodowego związku dyrektorów widowiskowych I. V. T. D. V. przemysłu płyt gramofonowych, właścicieli kawiarń, przedsiębiorstw gastronomicznych i t. p. przy współudziale delegatów rządowych — na której zastanawiano się, czy jest to dopuszczalnem ażeby tytułem tantjem kompozytorskich miało wpływać do odnośnych kas 30—40 miljonów marek rocznie. Pomimo kilku następnych posiedzeń i protestów wspomnianych związków sprawa ta dotychczas nie została załatwiona.

W dniu 17. października b. r. nastąpiło tu otwarcie kabaretu literackiego p. n. Katakomby, w którym grywa „grupa młodych aktorów“, a który mieści się w t. zw. Künstlerhaus przy Bellevuestrasse.

MONACHIUM. Jak w innych miastach w Niemczech, tak i tu przekształcono jeden z teatrów dramatycznych na... varieté. Tamtejszy dziennik „Münchener Neueste Nachrichten” w jednej ze wzmianek donosi, że publiczność wychodząc z premjery utwierdziła się w przekonaniu, że jednak varieté nie zamiera, lecz... żyje, kwitnie, rozrasta się i utrzyma się napewno w swej świetności.

ESSEN. Teatr „Komische Oper“ przekształcili na varieté ludowe i przemiana ta ściąga tłumnie publiczność każdego wieczoru.

STOCKHOLM. W tut. cyrku-varieté popisuje się grupa Rolf-Hiller-Girls dla których tut. prasa nie ma słów uznania. Chodzi mianowicie o to, że mimo nadzwyczajna technika choreograficzna, są wszystkie pięknie zbudowane i do siebie podobne!

MANCHESTER. Pismo tamt. „Manschester Evening Cromcle“ z dnia 10. września b. r. podaje, że filmy dźwiękowe zainstalowane w tamt. Hippodromie przestały ciągnąć publiczność i że dyrekcja tegoż przesiębiorstwa ma przejść niebawem na programy-varieté.

NICEA. Otwarty został tu teatr „Eldorado“ angażujący co siedem dni 10 nowych atrakcyjnych numerów. Artyści pobierają wspaniałe gaże, scena zaś i garderoby urządzone są według nowoczesnych wymagań.

PARYŻ. W sali Inżynierów Cywilnych przy ulicy Blanche odbyło się 20 października r. b. inauguracyjne przedstawienie pierwszego w Paryżu „zawodowego“ teatru polskiego.

Zamiłowanie do teatru jest rozwinięte w bardzo wysokim stopniu wśród polskiego wychodźtwa we Francji. Dowodem tego są bardzo liczne koła amatorskie na prowincji, a których ilość niemal z każdym dniem wzrasta.

Wypadek zrządził, że obecnie znalazło się w Paryżu na dłuższy pobyt grono młodych artystów dramatycznych, przeważnie z Warszawy. Zwrócili się oni do koła „Miłośników sceny“ z propozycją regularnego urządzania przedstawień teatralnych. W programie swym mają obok występów w Paryżu, objazdy polskich kolonij robotniczych na prowincji.

NEV-JORK. Ze wszystkich gwiazd scenicznych najlepiej płatną jest w tej chwili artystka amerykańska Gertruda Lawrence. Za każdy swój współudział w filmie mówionym otrzymuje artystka 40.000 zł. tygodniowo, gdy zaś przemawia do radja, pobiera 20.000 zł. za kwadrans. Pozatem Gertruda Lawrence posiada olbrzymie dochody z płyt gramofonowych. Ostatnio p. Lawrence odbyła podróż samochodem przez Amerykę: wiozła z sobą ni mniej ni więcej tylko 30 dużych kufrów z rzeczami, ponadto psa, pokojówkę i swego sekretarza, który załatwia jej wszystkie interesa.

CHICAGO. Znany amerykański manager rewjowy. Florence Zigfield, wydał rozporządzenie, aby wszystkie jego girlsy włożyły na palce obrączki ślubne podczas występów gościnnych w Chicago. Zarządzenie to wydał p. Zigfield na podstawie poprzednich swoich doświadczeń, z pobytu w Chicago, gdzie większość jego girlsów wstąpiła w związki małżeńskie. Obecnie obrączka ślubna na palcu girlsów rewjowych ma podziałać odstraszająco na zapędy miłosne mężczyzn chicagowskich.

TOKJO. Prezydent policji w Tokjo wydał rozporządzenie, na podstawie którego wszyscy młodzi ludzie, którzy nie ukończyli jeszcze 21 lat życia, będą mogli pojawiać się na widowiskach tanecznych tylko za pisemnem pozwoleniem swych rodziców lub opiekunów. Gaszenie światła podczas tańca będzie surowo zabronione, a wszelkie widowiska taneczne muszą się kończyć o godz. 10.30 wieczór. Ponadto każdy uczestnik widowiska obowiązany jest wpisać się do imiennej listy obecnych.

NAJWIĘKSZE NA ŚWIECIE PRZEDSIĘBIORSTWO CYRKOWE. Z pomiędzy licznej galerji amerykańskich królów różnych branż, wybitne miejsce zajmuje multimiljoner, „król cyrków", John Ringling, którego bajeczna fortuna jest owocem równie bajecznej karjery. Przed sześćdziesięciu laty John Ringling, dziewiętnastoletni wówczas młodzieniec, założył do spółki z braćmi cyrk wędrowny, w którym sam występował jako klown. Kapitałem zakładowym przesiębiorstwa było, jak przyznaje sam Ringling, zaledwie 5 dolarów. Po dwudziestoletniej pracy Ringling był już właścicielem znanego w całych Stanach Zjednoczonych wielkiego cyrku. Mając majątek, Ringlin zaczął skupywać większe cyrki konkurencyjne i w ten sposób nabył, między innemi, również słynny ongi cyrk Baruuma. tworząc wielkie przedsiębiorstwo cyrkowe, zatrudniające z górą 1 i pół tysiąca personelu. Ostatnio Ringling nabył znowu pięć wielkich cyrków, między innemi, znany cyrk Hagenbeck-Wallace. Przedsiębiorstwo jego zatrudnia obecnie około 7.000 osób i przedstawia wartość kilkuset miljonów dolarów.

KRONIKA.

Zaduszki w Polzawidzie. W dniu 2 b. m. jako w Dzień Zaduszny, członkowie Zarządu Gł. w towarzystwie kol. i kol. Senkowskiej, Zamojskiej i Matuszewskiego udali się na cmentarz Powązkowski, celem złożenia wieńców na grobach Zmarłych, b. członków Pol. Z. A. Wid. Aczkolwiek „Zaduszki" pod względem atmosferycznym niedopisały, gdyż szaruga była okropna i deszcz pogasił wszystkie światła na cmentarzu, dotarli „pielgrzymi" przy lampce elektrycznej kol. Ordońskiego aż do ostatniego etapu, najdalej położonego, t. j. do grobu pierwszego prezesa Polzawidu ś. p. M. Staniewskiego, by i tam złożyć wieniec i zmówić: Wieczne odpoczywanie...

Pogrzeb artystki Chinki. Występująca w Cyrku Warszawskim, w trupie chińskiej akrobatów-żonglerów Marta Sun-Hin-Lin popełniła samobójstwo z tęsknoty za ojczyzną. Pogrzeb jej odbył się w Warszawie, według tamt. ceremonjału— pochowaną została na cmentarzu ewangelickim, w miejscu specjalnie na to przeznaczonem. Był to pierwszy pogrzeb chiński w Warszawie.

Ulgi podatkowe do artystów widowiskowych. Z początkiem października b. r. odbyła się u radcy min. p. Hasfelda konferencja w sprawie ulg podatkowych, t. j. podatku dochodowego, ściąganego artystom widowiskowym z całkowitej gaży, bez uwzględniania ich wydatków niezbędnych do wykonywania zawodu. Delegację naszego związku w osobach prez. Staruszkiewicza, viceprez. Turkusa i mecenasa Przedborskiego z ramienia C. O. Z. Z. P. U. przyjęto życzliwie i wszelkie postulaty przedstawione w najdrobniejszych szczegółach, przyrzeczono w najkrótszym czasie pomyślnie załatwić. W następstwie konferencji ukazało się w niespełna dni 10 rozporządzenie Ministra Skarbu w sprawie ulg podatkowych dla literatów, dziennikarzy, artystów i t. p. wolnych zawodów, do którego, jak nam donoszą dzienniki przyczyniła się wielce nowela na powyższy temat Boya-Żeleńskiego, a które to rozesłaliśmy natychmiast Okólnikiem Nr. 12 do wszystkich dyrekcji i artystów Pol. Z. A. Wid. Ulgi podatkowe są od 25—50% , które stosownie do rodzaju pracy odlicza się od gaży (brutto) na wydatki związane z wykonywaniem zawodu t. j. amortyzację kostjumów, repertuar i t. p.

Konferencja w sprawie uregulowa

nia stosunków zawodowych w Pol. Z. A. Wid. W Komisarjacie Rządu m. st. Warszawy odbyła się 28 października b. r. konferencja w sprawie uregulowania stosunków związanych z ruchem zawodowym Artystów Widowiskowych. Delegacje Pol. Z. A. Wid. w osobach kol. prezesa Staruszkiewicza. viceprez. Statur-Turkusa i sekr. gen. Ordońskiego przyjął naczelnik wydziału prasowo-widowiskowego p. Szyszyłowicz, na którego ręce złożono obszerny memorjał. Po wysłuchaniu naszych postulatów przyrzekł p. naczelnik sprawę zbadać i pomyślnie ją załatwić.

Konferencja w sprawie filmów dźwiękowych. W Radzie Okręgowej C. O. Z. Z. P. U. odbyła się 22 października b. r. konferencja w sprawie stworzenia samoobrony przed przekształcaniem kinoteatrów t. j. filmów niemych na dźwiękowe, co podważa w pierwszym rzędzie egzystencję muzyków, jak również i artystów pokrewnych zawodów.

W konferencji, która miała narazie charakter informacyjny brali udział przedstawiciele: Związku Muzyków Rzpltej., Związku Artystów Scen Polskich, Pol. Związku Artystów Widowiskowych, Syndykatu Dziennikarzy, Sprawozdawców muzycznych i C. O. Z. Z. P. U. Na przyszłą konferencję, która odbyć się ma w połowie listopada zaproszeni mają być również przedstawiciele Związku Literatów i Związku Autorów i Kompozytorów Scenicznych.

Konferencja w sprawie zniżek cen biletów kolejowych dla artystów. Niebawem odbyć się ma konferencja w Ministerstwie Komunikacji w sprawie zniżki cen biletów kolejowych dla artystów. Ponieważ do wystąpienia z podobnym memorjałem przewidzianą jest grupa złożona conajmniej z tysiąca osób, związek nasz pertraktuje w tej chwili z jednym z poważnych związków pokrewnych.

Z Dnia Artysty Widowiskowego. Miesiąc październik, przeznaczony na urządzanie przedstawień w całej Polsce na Dom Artysty Widowiskowego, nie wypadł, pod względem materjalnym, w bieżącym roku tak, jak przewidywaliśmy; powodem tego było małe przygotowanie i indolencja ze strony niektórych kolegów. Poza przedstawieniami w cyrkach, porankiem w Colosseum we Lwowie „Dniem Artysty Wid." w Gdyni, nazazie innych wiadomości nie posiadamy. Warszawa postanowiła również urządzić poranek w którymś z kinoteatrów w połowie listopada b. r. gdyż projekt połączenia występów z imprezą Towarzystwa Opieki nad Grobami Bohaterów pociągnął za sobą nieprzewidziane koszta. W każdym razie w roku przyszłym staniemy przed Dniem Artysty Widowiskowego najzupełniej przygotowani. Poza nalepkami na bilety (jak to praktykuje Zasp) które wprowadzone będą w kinach-varieté, w projekcie jest „Jednodniówka" t. j. broszura, zawierająca fotografje kolegów i koleżanek, piosenki ich i monologi, zaopatrzona odpowiednim wstępem o zadaniach Pol. Z. A. Wid., która to sprzedawaną będzie na wszystkich naszych placówkach kabaretowych. Dopisały natomiast jednodniowe gaże, które za pośrednictwem naszych dzielnych delegatów wpływają na konto P. K. O. 14.053.

Sprawa cegiełek. Wydanie cegiełek na budowę Domu Artysty Wid. natrafja dotychczas na trudności, gdyż zezwolenie odnośnych władz na sprzedaż tychże, zależnem jest od posiadania odpowiedniego miejsca pod budowę, wzgl. rozpoczęcia jej. W tym wypadku czynione są już starania, które jednak w większej mierze zależne są od intesywności wpłacania kwot przez członków Pol. Z. A. Wid. na cel powyższy.

Benefisy w Warszawie. 28 października b. r. odbył się w Kino-varieté „Astra" benefis kol. Żarskiej, przysparzając solenizantce około tysiąca złotych dochodu. Wielce ku temu przyczyniło się życzliwe stanowisko dyrektora Lewa, który zwolnił kol. Żarską ze świadczeń za salę, światło, reklamy i t. p.

W dniu 2 listopada b. r. odbył się w Kino-varieté „Muza" benefis wesołej dwójki Din-Don, przy wyprzedanych spektaklach. Czysty dochód wynosił 450 zł.

Otwarcie sezonu zimowego w „Moulin Rouge." Krakowski Moulin Rouge za przykładem swego katowickiego imiennika, odnowił swą widownię. Otwarcie nowoczesno-europejskiej sali nastąpiło z d. 1 listopada z doborowym programem.

Likwidacja występów „Pod Wiechą” Dyr. Borzym, chcąc wypróbować usposobienie swej publiczności do występów artystycznych zlikwidował je na listopad b. r. Artystów zastępuje narazie gramofon z głośnikiem, a co dalej — jeszcze nie wiadomo.

„Metropol“ i „Udziałowa.“ Dwie te placówki rozpoczęły z początkiem b. m. sezon zimowy. Pierwsza z nich daje sobie radę bez dyr. Wienera, druga, nie może się obejść bez Karczewskiego.

Wynik konkurencji na tle powodzenia. Warszawski dancing „Moulin Rouge“ w październiku, był widownią zaciętej — konkurencyjnej walki o pierwszeństwo w stwarzaniu t. zw. „sztimmungu“ na sali, pomiędzy jazz-piosenkarzem Zdzisławem Kochańskim, a orkiestrą p. Kataszka. W konsekwencji tej oryginalnej „walki“ tak kol. Kochański jak i p. Kataszek zrezygnowali z dalszych popisów w tymże lokalu.

Nowy przebój Warszawy.
Warszawa ma nowy przebój w piosence „Sonny Boy“ śpiewanej przez znanego amerykańskiego kabarecistę Al. Jolsona w filmiy dźwiękowym p. n. „Śpiewający błazen.”

Na Dom Art. Widowiskowego.

Z okazji pierwszej rocznicy naszego ślubu i w dowód szczęśliwego pożycia małżeńskiego, składamy na Dom Artysty Widowiskowego 50 zł.

Rela i Alfred Mellerowie

Przemyśl 27 X 1929.

Podziękowanie.

Kol. Mea Mara Indra ofiarowała dla naszej organizacji 4 książki, za co niniejszem dziękujemy.

Sekretarjat

Podziękowanie.

Za uświetnienie mego benefisu swym współudziałem w Kino-variete „Astra” dnia 28 października b. r. składam niniejszem kol. i Kol. Erwestównej, Branickiej, R. Renównej, Baccarelli, Niewiadomskiej, Redenowi, Zwidliczowi, Stanisławskim, Lewandowskim, Manzani, a przedewszystkiem kierow. art. Rejowi z głębi serca serdeczne podziękowanie.

OLA ŻARSKA

Od Sekretarjatu.

Zawiadamia się Kol. i Kol. że na skutek uchwalonego bojkotu rest. Carlton w Poznaniu (decyzją Zarządu Gł. z dn. 24 X 1929 r.), niewolno przyjmować kontraktów do wyżej wspomnianej dyrekcji; kierownikom Biur Pracy natomiast nie wolno takowych wydawać.

Sekretarjat

Odpowiedzi Redakcji.

DUET ERWEST — KIELCE. **Przysłany nam artykuł, aczkolwiek posiada swą wartość, jednakowoż zamieszczonym być nie może, ponieważ przebija z niego sprawa osobista; ze względu na czysto informacyjny charakter Echa Art. tembardziej, że autor artykułu o którym Szan. Koledze chodzi, ani nazwy danej imprezy, ani jej kierownika wcale nie wymienia, nie możemy uczynić zadość Jego prośbie.**

Adresy Artystów Pol. Z. A. Wid.

Aleksandryjscy, duet taneczny
w tournée naokoło świata

Astroff, kierownik baletu
Kraków—Teatralna

Amors Feliks, muzyk excentryk
Lublin—Kino-Variete „Corso“

Albatros, gimnastycy napowietrzni
Pruszków—Cyrk Barańskich

Aleksandryjska Mary, tancerka
Warszawa—Victoria

Anikoff (Korzeniewskie), duet tan.
Lublin—Corso

Bajon Kazimierz, komik salonowy
Gdynia—Dom Kuracyjny

Baccarelli Jadwiga, tancerka
Gdynia—Kawiarnia Grand

Bayer Jan, recytator kuplecista
Warszawa—Polzawid

Barańscy, figurowa jazda na rowerach
Pruszków—Cyrk Barańskich

Bruszewscy, akt. wid. i trio taneczne
Lwów—Kawiarnia Louvre

Boczkowski Maks, komik grotesk.
Brześć n|B.—Renesans

Butusowa Galina, tancerka
Kraków—Moulin Rouge

Bolski Eugenjusz, humorysta
Warszawa—Polzawid

Barska Basia, tancerka
Warszawa—Polzawid

Bogutówna Hanka, tancerka
Toruń—Trzy Korony

Branicka Henryka, tancerka
Warszawa—Polzawid

Brzeziński Franciszek, monolog. i conf.
Lwów—Louvre

Bronowski Bronisław, autor-humor.
Lwów—Warszawa

Białosówna Marja, tancerka
Katowice—Trocadero

Blondis Helena, tancerka
Warszawa—Polonja

Carena Ria, tancerka
Lwów—Warszawa

Charmel Małgorzata, tancerka klas.
Katowice—Moulin Rouge

Chełmińska Halina, subretka
Lublin—Frascati

Czarnecki Jan, kapelmistrz
Warszawa, Długa 31.

Dore i Fernando, duet taneczny
Warszawa—Polzawid

Dąbrowska Jadwiga, wodewilistka
Wilno—Europa

Domański Henryk, hum. wirt. na org.
Warszawa, Smola 16.

Derbicz Wiktor, humorysta
Warszawa—Czary

Dracowa Marja, wodewilistka
Lwów - Louvre

Darowski Stefan, kupl. wirt. na org.
Warszawa, Tamka 28.

Din - Don, komicy satyr-muzyk.
Kalisz—Kino Słońce

Dobrowolska Marja, tancerka
Warszawa—Polzawid

Drwęski Zygmunt, autor humorysta
Warszawa—Astra

Dobrzański Adam, humorysta
Warszawa—Polzawid

Dzięciołowskie (siostry)
Poznań—Rzymska

Danecka, pieśniarka
Nakło—kaw. Zakopane

Dębska Halina, tancerka
Kalisz—Wypiszczyk

Denis, kierownik baletu
Toruń—Trzy Korony

Du Mond (Brandysiewicz)
Obecnie: Brześć n|B. 9 Paon. telegr. 2 komp.

Drążkiewicz, tresura psów
Pruszków—Cyrk Barańskich

Edgar Ellen, zagadka 20 wieku
Pruszków—Cyrk Barańskich

Eddi i Theo, komicy muzykalni
Sosnowiec—Locarno

Erwestówna Ida, subretka
Warszawa—Momus

Erwestowie, duet charakter.
w tournée po Polsce

Fellini, typy charakteryst.
Inowrocław—Pod Lwem

Fleuron Nelly, tancerka
Przemyśl—Grand

Francesko, cyrk włoski
Warszawa, Brudno.

Florance Lidja, tancerka
Grudziądz—Mazurka

Garina Wala, pieśniarka
Sosnowiec—Locarno

Galska Loda, pieśniarka
Stanisławów „Warszawa"

Gajewska Cecylja, kier. baletu
Gdynia—Dom Kuracyjny

Guzik Kubuś, komik excentr.
Cyrk Staniewskich

Głowacka Rela, wodewilistka
Sosnowiec—Locarno

Gronowski i Kamińska, duet tan.
Warszawa—Colosseum

Gerasówna Wanda, tancerka
Poznań—Savoy

Grey Rita, tancerka
Toruń—Cukiernia Skolimowskiego

Grzybowski Marjan, adm. cyrku
Pruszków—Cyrk Barańskich

Harrison, trio taneczne
Łódź—Manteufel

Horliczówna Mary, tancerka
Równe—Nowy Świat

Holctreger Albert, pianista-akomp.
Kraków—Miraż

Indra Mea Mara, tancerka
Warszawa—Polzawid

Iwasiow i Woroncewicz, duet oper.
Warszawa—Polzawid

Janiszówna, pieśniarka
Przemyśl—Grand

Janaszkowie, charakt. duet śp. tan.
w tournée naokoło świata

Jaśkowski Edward, humor. ekscentr.
Stanisławów—Pasaż

Jankowska Janina, subretka
Brześć n|B.—Renesans

Jędrzejewska Julja, śpiewaczka
Poznań—Pawie Pióro

Jacobini Kazimierz, iluzjonista
Warszawa—Polzawid

Jarocka J., kuplecistka
Kalisz—Europa

Karitan Józef, humorysta
Lwów, Cicha 3.

Karkowski Ney, duet taneczny
Warszawa—Morskie Oko

Kańkowscy, żonglerzy
Łódź—Cyrk Staniewskich

Kajdarowa Tatjana, tańce plast.
Bydgoszcz—Oaza

Kaniewscy, duet taneczny
Warszawa—Polzawid

Kochański Zdzisław, piosenkarz conf.
Wilno—Polonja

Kossakowski Wiktor, humorysta
Leszno - Grody Leszczyńskie

Krajewska Weronika, tancerka
Toruń—Pod Orłem

Kołosowska Elżbieta, tanc. charakt.
Poznań—Atlantyk

Kondracki Marjusz, piosenk. humor.
Warszawa—Momus

Kilińscy, duet taneczny
Warszawa—Kometa

Koralewicz Jadwiga, subretka
Kalisz—Wypiszczykowa

Kornelli, akt widowiskowy
Toruń—Trzy Korony

Karczewscy, charakt. duet taneczny
Warszawa—Udziałowa

Koronkiewicz Helena, tancerka
Katowice—Eldorado

Lados, akt na rowerach
Pruszków—Cyrk Barańskich

Lirycz Ziuta, tancerka
Katowice—Eldorado

Larys Lili, tancerka
Warszawa—Varsovie

Lubicz Władysław, piosenkarz
Warszawa—Polzawid

Lubicki Stefan, piosenkarz i conf.
Chełm Lubelski—Corso

Lisowski Stanisław, wirt. na bałałajce
Lublin, Jezuicka 3 (Hospitalnik)

Leszko Stanisława, tanc. klasyczna
Kraków—Miraż

Lu Relly, tancerka
Grudziądz—Mazurka

Lewandowscy, duet taneczny
Warszawa—Astra

Lilipuci (trupa)
Gdynia—Esplanada

Łukasiewicz Mieczysław, piosenkarz
Skierniewice—kino Satyr

Michalska Wienia, subretka
Stanisławów, Lipowa 3.

Melerwilowie, duet taneczny
Warszawa—Helios

Merkel Hansi, tancerka klas.
Katowice—Apollo

Malicki (Żwirski), humorysta
Stanisławów—Warszawa

Morawska Wacia, subretka
Warszawa—Muza

Messalini, imitator kobiet
Warszawa—Polzawid

Mellerowicz, humorysta
Kielce—kino Palace

Małeckie (siostry), duet taneczny
Lwów—Louvre

Milanes, akt akrobatyczny
Bydgoszcz—Maxime

Muszyński Ignatio, duet muzyk.
Cyrk Staniewskich

Manoli Józef, imitator dźwięków
Cyrk Staniewskich

Mascotte, balet
Bielsko, Eden-Casino

Morecka, subretka
Warszawa—Polzawid

Mirski Miecio, komik-humor.
Katowice—Moulin Rouge

Matuszewski Fr., kierownik baletu
Warszawa—Polzawid

Montano, 3 rzymscy glajatorzy
Pruszków—Cyrk Barańskich

Mill Mila, subretka
Lwów—Casino de Paris

Mańko, klown
Pruszków—Cyrk Barańskich

Melero's, gladjatorzy
Inowrocław—Pod Lwem

Najdionowa A., pieśniarka
Lwów—kaw. Louvre

Nowogródzka Emilja, kuplecistka
Warszawa—Polzawid

Niksarski i Żukowska, duet tan.
Warszawa—Lij

Norman Nura, tancerka
Kalisz—Savoy

Odrobiński E., humorysta
Chabówka—Poste restante

Ordon Mieczysław, piosenkarz
Warszawa—Udziałowa

Olesławski, humorysta
Warszawa—Czary

Olszewska Zofja, tancerka
Lublin—Frascati

Ordoński T., sekretarz generalny
Warszawa—Polzawid

Olgina-Górna, tancerka
Toruń—Pod Orłem

Okonis, duet tan.-akr.
Katowice—Atlantik

Pakulska Anna, kuplecistka
Grudziądz, Kabaret w „Polskim"

Paluli's, dzieci, koncert na ksylof.
Warszawa—Polzawid

Porębińska Anna, tanc. charakt.
Warszawa—Angielski

Polux-Ostrowski, akrobaci gimnast.
Pruszkow—Cyrk Barańskich

Połoński Arkadjusz, humorysta
Toruń—Pod Orłem

Podolska Marja, kuplecistka
Warszawa—Polzawid

Pilarski Fr., humorysta
Lwów, Tarnowskiego 10.

Platonoff, jazz-piosenkarz
Warszawa—Oaza

Poraj Porecka, śpiewaczka
Warszawa—Polzawid

Ralphson, duet tan.
Warszawa—Victorja

Rajewska Nina, pieśniarka
Grudziądz, Kabaret w „Polskim"

Renówna Rena, subretka
Łódź—Manteufel

Rączka Józef, piosenkarz
Poznań—Atlantyk

Rybakowa Julja, śpiewaczka
Nowy-Świat 26 m. 31.

Renard Ryszard, humor. autor
Łuck—Polonja

Reden Edward, autor humorysta
Rewja objazdowa w tournée

Rej Edward, autor humorysta
Warszawa—Astra

Rassek Józef, humorysta
Brodnica—Strzelnica

Rin Wiera, subretka
Warszawa—Polzawid

Rowena et Gaston, duet tan.
w tournée zagranicą

Roland Lili (Nowakowska) tancerka
Poznań, Marcina 21.

Relówna Rela, subretka
Warszawa, Żórawia 18

Rostowiecka Inez, tancerka
Chełm Lubelski—Corso

Senkowska Halina, tanc. charakt.
Warszawa, Złota 50 m. 34.

Sadowski Władysław, humorysta
Warszawa—Helios

Sirotina Wiera, śpiewaczka
Warszawa—Saski

Stefens Sisel, tancerka
w tournée zagranicą

Stone Jony, trio taneczne
Gdynia—Cafe Grand

Solari, tancerka
Katowice—Atlantik

Syrena, balet **(Wojciechowskiej)**
Bielsko—Tabarin-Flank

Stanisławscy, kwartet humor.
Warszawa—Polzawid

Sławski Józef, piosenkarz conf.
Katowice—Apollo

Staruszkiewicz Józef, prezes P. Z. A. W.
Warszawa, Złota 50.

Szremski Roman, humorysta autor
Warszawa—Muza

Szpakowski Aleks., humor. grotesk.
Warszawa—Polzawid

Stanisławska Stacha, kuplecistka
Grudziądz - Mazurka

Sachalińska Elwira, tancerka
Toruń Trzy Korony

Szumska Olga, śpiewaczka
Warszawa, Wspólna 10 m. 33.

Stański, recytaror conf.
Rewja objazdowa Redena

Su i Lokway, duet taneczny
Warszawa—Nitouche

Stryjeńska-Zabojkina
Poznań—Pawie Pióro

Szymańscy, balet
Lwów—Polonja

Stachowscy, duet muzyk. kom.
Cyrk Zoologiczny Dworskiego i Koczka

Stanley, fakir (art. zagr.)
Stanisławów, „Warszawa"

Ściwiarski Janusz, humorysta
Warszawa - Era

Świcz Jasio, kuplecista
Torun Trzy Korony

Tańska Ada, subretka
Warszawa—Victorja

Tarasiewicz, „tajemniczy kufer"
Cyrk Staniewskich

Topolski Stefan, reżyser
Pruszkow—Cyrk Barańskich

Tarnowska Maryś, pieśniarka ludowa
Chabówka—poste restante

Trawińska Janina, tancerka
Warszawa—Astorja

Thomson (siostry) duet tan.
Poznań—Pawie Pióro

Trzosalscy, balet
Warszawa—Saski

Urbańska Nelly, tancerka
Kraków—Miraż

Walewska Mila, wodewilistka
Równe—Nowy-Świat

Welin Jerzy, piosenkarz humor.
Poznań—Savoy

Werlińska, subretka
Warszawa, Koszykowa 52 m. 30.

Wieczorowska Mila, tancerka
Soerabaja—Grand Casino

Witówna Lola, tancerka
Łuck—Polonja

Wolska Lusia, kuplecistka
Stanisławów—Pasaż

Wyględowscy, 6 osób
Cyrk Zoologiczny Dworskiego i Koczk

Valery, kierownik baletu
Lublin—Frascati

Zagórska Wanda, śpiewaczka
Warszawa—Udziałowa

Zamojska Marja, pieśniarka ludowa
Łuck—Polonja

Zamorska Julja. subretka
Stanislawów, „Warszawa"

Zatorska Mary, subretka
Kielce—kino Palace

Zielińska Katia, pieśniarka
Gdynia—Kaszubski

Zielińska Roma, wodewilistka
Lwów—Warszawa

Zwidlicz Wacław, humorysta
Łódź—Manteufel

Żarska Ola, humorystka
Warszawa—Czary

Przypominamy, że w myśl Umowy Zbiorowej § 7 l. a) „o ile gaża obliczona jest dziennie, ma artysta ją otrzymać codziennie bezpośrednio po programie, względnie najpóźniej następnego dnia przed występem."

Zawiadamiamy Kol. i Kol. iż na życzenie szeregu dyrekcyj, jak również zainteresowanych osób, postanowiliśmy zamieszczać adresy wszystkich artystów bezpłatnie; w tym celu prosimy o nadsyłanie zmianę swego adresu najpóźniej do 3 każdego miesiąca.

Zawiadamiamy Kol. i Kol. że następny, t. j. grudniowy zeszyt Echa Art. wyjdzie w zwiększonej objętości, jako **numer świąteczny,** około 16 grudnia; chcący zamieścić swe reklamy, winni nadesłać je **najpóźniej do 6 grudnia** i przesłać jednocześnie pieniądze na P. K. O. 7.330.

Szan. Czytelników i Sympatyków naszej organizacji zawiadamiamy niniejszem, iż każdy numer naszego pisma możemy im nadesłać pocztą; prenumerata wynosi 3.50 zł. kwartalnie. „Echo" wychodzi 10 każdego miesiąca.

REKLAMUJCIE SIĘ W „ECHU ARTYSTYCZNEM"! ZAPEWNICIE SOBIE PRACĘ A PISMU PODSTAWĘ MATERJALNĄ!

Redakcja: Warszawa, Złota 36 — 303-55.

Wydawnictwo: „Polski Związek Artystów Widowiskowych" Redaktor: **Zygmunt Turkus.**

Druk. Wład. Kalinowski, Warszawa, Nalewki 8, tel. 23)-47.